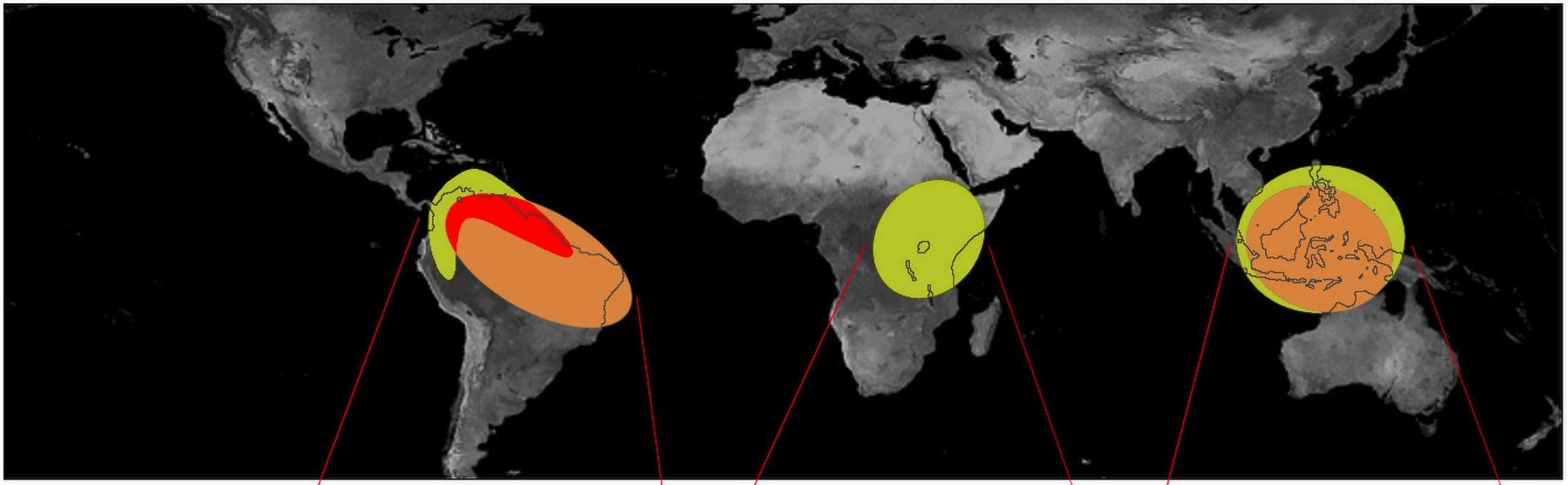

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

Eduskunnan ympäristövaliokunta 26.10.2017
suojeluasiantuntija, Otto Bruun

Suomen luonnonsuojeluliitto

Ilmastonmuutoksen ratkaisun vuodet – trooppiset metsät kääntyneet päästölähteiksi

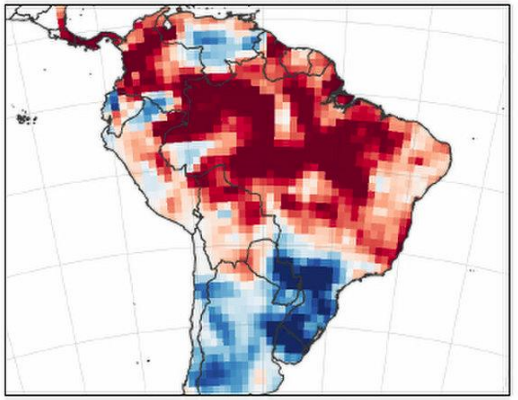

Warm

Dry

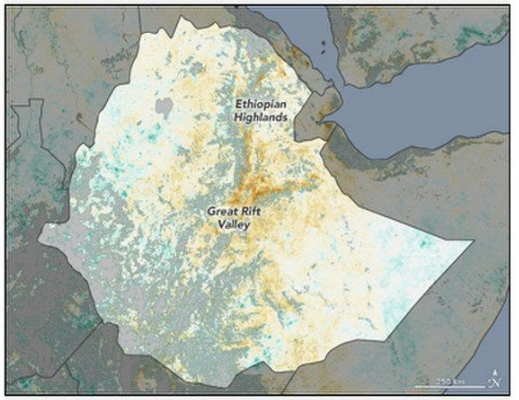
Warm & Dry

Driest in the last 30 years
Decreased Photosynthesis

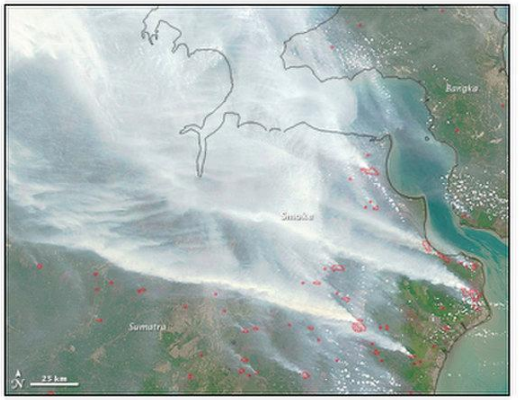
0.9 ± 0.29 GtC

Hotter than normal
Increased Decomposition

0.8 ± 0.22 GtC

2nd Driest in the last 30 years
Increased Fires

0.8 ± 0.28 GtC

Mitä Suomessa tehdään keskipitkällä aikavälillä?

- Ilmastolain mukainen **Keskipitkän aikavälin suunnitelma,** tavoitteena päästöjen vähennykset ja velvoitteiden täyttäminen
- Hiilineutraali 2045 -tavoitetta vaikea tarkastella
- Tutkijat: fossiilisista polttoaineista luovuttava *ja* nieluja ja varastoja kasvatettava jos Pariisin tavoitteet halutaan saavuttaa
- Sitra 2016: Unionin ja Suomen EU-tavoitteet (39 % päästökauppasektorilla) suhteellisesti tiukat, mutta tarpeisiin tai edelläkävijyyteen riittämättömät
- ”Kohti ilmastoviisasta arkea” – uskottavuus vahvistuu jos valtion ilmastopolitiikka vahvaa
- Kriteerejä
  - Nettopäästövähennykset
  - Investoinnit pitkän aikavälin tehokkaisiin ratkaisuihin
  - Tehokkaat ratkaisut jää vielä sivuun: esim. öljylämmitys, maatalouden pellon raivaus, karjatalouden tuotantomääriin vaikuttaminen
- Mikään ala ei saisi jäädä kokonaan syrjään kehityksestä, jotta myöhemmät päästövähennystavoitteet eivät muodostu kohtuuttomaksi
- Erityisesti karjatalous, jonka ilmastovaikutus merkittävä osa koko maatalouden ilmastovaikutuksesta

Biopolttoaineiden tavoitteet ylimitoitettuja

- 3,1 Mt CO_2-ekv päästövähennystavoitteesta liikenteen uusiutuvilla ja vaihtoehtoisilla käyttövoimilla, jonka lisäksi sekoitevelvoite ulotetaan työkoneisiin ja lämmitykseen
- Tavoitteet kunniahimoisia, kun huomioidaan esim. autojen todellisten päästöjen kehitys. Uusien konventionaalisten autojen hankinnan tukeminen lukitsee liikenteen käyttövoimia ja tulee hidastamaan tavoitteiden saavuttamista 2030-luvulla
- Biopolttoaineiden rooli ylikorostunut ja niiden osalta merkittävä riskit haastavat
  - Ympäristövaikutukset
  - Raaka-aineiden riittävyys
  - EU-sääntely
  - Pitkän ajan päästövähennyspolku

Korvaavat toimet: esimerkkinä liikenne

- Yhteiskunnallinen keskustelu käyttövoimista ei saisi jättää varjoonsa merkittäviä keinoja:
  - Liikennesuorite, erityisesti yksityisautoilun osalta
  - Kevyen ja julkisen liikenteen verkoston edistäminen ja rahoituksen varmistaminen
  - Kestävä kaavoitus (VAT & MRL)
- Romutuspalkkio (8 miljoonaa € / 2018):
  - Ei kustannustehokas päästövähennyskeino, uhkaa lisätä ajosuoritetta melko suoraan koska osa romutettavista autoista liikennekäytöstä jo poistuneita
  - Päästöraja-arvoa tulisi tiukentaa, jotta uudet autot edistävät 2030-tavoitteiden saavuttamista. Tukee myös vaihtoehtoisia käyttövoimia
  - Tulisi suunnata myös sähköpolkupyörien hankintaan, jotka kaupunkialueilla korvaavat autoja
- Konversiotuki näyttää tehokkaimmalta liikenteen uudelta ohjauskeinolta, erityisesti koska kotimaisen biokaasun päästövähenemä niin hyvä

Energian säästö ja tehokas käyttö

- Huomioidaanko tehokkaita ohjauskeinoja riittävästi, ja onko poliitikan kokonaisuus johdonmukainen?
  - Ekologinen verouudistus ja päästöverotuksen vahvistaminen
  - Ympäristölle haitallisten tukien alasajo tai uudelleen suuntaaminen
  - Kaavoitus ja ruuhkamaksut
- Jäävät suunnitelmassa pääosin ylimalkaisiksi tai ohitetaan

Mitä tarvittaisiin?

- Päästövähennystavoitteen proaktiivinen nosto tai siihen varautuminen – ja kytkeminen EU:n ja Pariisin sopimuksen prosesseihin
- Nettonegatiivisten päästöjen asettamista pitkän aikavälin ilmastopolitiikan lähtökohdaksi ja selkeän vähäpäästöisen polun ja investointien ajoittamista tältä pohjalta
- Energiamurroksen vauhdittamista: esim. energiatukien kohdistamista kuntien ja yritysten lisäksi taloyhtiöille, sekä taloyhtiöiden energiainvestointien esteiden tarkastelua, esim. ALV-verovelvollisuuden osalta

